

Jauns grāmatvedības likums: kas mainīsies

Tiešsaistes seminārs

Seminārs 10.11.2021.

Jautājumi	Atbildes
<p>Vai es pareizi saprotu ka saskaņā ar jauno Grāmatvedības likumu grāmatvedību kārtot ārpakalpojuma grāmatvedis var tikai ar augstāko izglītību vai profesionālo (koledžas) izglītību?!</p>	<p>Jā, ārpakalpojuma grāmatvedim jābūt vismaz koledžas izglītībai vai akadēmiskajai augstākajai izglītībai (bakalaurs) un tai ir vismaz 3 gadu pieredzei grāmatvedības jomā.</p>
<p>Vecajā likumā bija noteikts, ka izrakstīto rēķinu valoda - latviešu, pašlaik nav. Vai no nākamā gada var izrakstīt rēķinus tikai angļu valodā vai jābūt obligātam tulkojumam latviešu valodā?</p>	<p>Rēķinus var izrakstīt arī tikai angļu valodā. Jābūt tulkojumam latviešu valodā, ja tie iesniedzami valsts vai pašvaldību iestādēs(Rēķinu var nākties iesniegt, piemēram VID vai tiesā).</p>
<p>Paskaidrojiet lūdzu ar piemēru kas ir elektronisks apliecinājums.</p>	<p>Piemēram, dokumentam datorsistēmā var iekļūt tikai ievadot lietotājvārdu un paroli</p>

<p>Kā dokumentu var paspēt apstrādāt un pievienot PVN deklarācijā , ja tā jau 20.datumā jānodod?</p>	<p>Likumdevējs uzskata, ka ir pietiekami dots laiks, lai dokumentus apstrādātu. Jāorganizē darbs tā, lai varētu likuma normas izpildīt, jo tieši no dokumentu apstrādes atkarīga informācija nodokļu deklarācijās</p>
<p>Kādu informāciju būtu jāietver izstrādājot kārtību par dokumentu apliecinājumu? Lai attaisnojuma dokumentu varētu saņemt/nosūtīt bez paraksta.</p>	<p>To nosaka katra uzņēmuma vadītājs, ņemot vērā informācijas sistēmas iespējas. Piemēram, tā varētu būt dokumenta identifikatora numura piešķiršanas kārtība ar kuru vienlaikus apliecina dokumentā ietvertās informācijas pareizību</p>
<p>Vai saimnieciskās darbības pārskats būs jāiesniedz EDS?</p>	<p>EDS jāiesniedz tikai tāds saimnieciskās darbības pārskats, ko uzņēmums sagatavo, uz laiku pārtraucot saimniecisko darbību</p>
<p>Lūdzu precizēt par "parakstu" uz rēķiniem. Nav līgums, izrakstīts rēķins - vai nepieciešams paraksts? Vai der atzīme- rēķins sagatavots elektroniski, derīgs bez paraksta atbilstoši, piem., 11.p. 8.d.?</p>	<p>Der, ja uzņēmuma vadītājs, kurš saņem rēķinu ir noteicis, ka šāda atzīme kalpo kā apliecinājums no rēķina saņēmēja puses</p>
<p>Ko nozīmē likumā teiktā grāmatvedības kontrole, kas būs jānodrošina? kā to praktiski saprast?</p>	<p>Atbildēts seminārā</p>
<p>Uzņēmums SIA ir dibināts 2021.g. augustā. Vai pirmo gada pārskatu būs jānodod par pusgadu 2022. g.? Vai par pusotru gadu 2023. gadā?</p>	<p>Ja vēlas var iesniegt par 2021.gada 5 mēnešiem, bet ir tiesības to iesniegt tikai 2023. gadā par laiku no dibināšanas līdz 2022. gada 31. decembrim</p>
<p>Atkal kaut kas ir "samežģīts", tagad par dokumentu glabāšanu. Kāpēc tikai ES un LV? Microsoft "mākoņiem" diez vai būs noteikta atrašanās vieta.</p>	<p>Šādas prasības pamatā ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. novembra regulā Nr. 2018/1807 par satvaru nepersondatu brīvai aprītei Eiropas Savienībā noteiktās prasības</p>

<p>Jaunā redakcijā rēķina rekvizītos, nav nepieciešams saimnieciskā darījuma pamatojums - tas nozīmē, atsauce uz līgumiem, tāmēm utt.? Bet pašam darījuma aprakstam jābūt?</p>	<p>Jā, saimnieciskā darījuma aprakstam jābūt, jo tika uzskatīts, ka rekvizīta "pamatojums" un "apraksts" būtība ir viena un tā pati.</p>
<p>Kādi attaisnojuma dokumenti par atvaļinājumu ir domāti glabāt 10 gadus no darba attiecību pārtraukšanas dienas?</p>	<p>Attaisnojuma dokumentiem, kas ietver informāciju par piešķirtā atvaļinājuma laiku un neizmantotā atvaļinājuma atlīdzināšanu</p>
<p>Vai tehnikuma diploms neskaitās?</p>	<p>Skaitās, ja iegūta izglītība grāmatvedības, vadības, ekonomikas vai finanšu jomā</p>
<p>Kāda profesija pēc jaunā grāmatvedības likuma būs cilvēkam, kurš neveic gada pārskata sagatavošanu, bet, piemēram, veic algu aprēķinus, kārtot jebkurus citus grāmatvedības reģistrus?</p>	<p>Tas likumā nav noteikts. Pēc būtības – grāmatveža palīgs</p>
<p>Vai uzņēmums var nodarbināt grāmatvedi bez atbilstošas izglītības?</p>	<p>Var, ja ir pieredze un spēj veikt likumā noteiktos pienākumus</p>
<p>Kā vadītājs nosaka rēķinu, uz kuriem nav paraksta, apstiprināšanas kārtību?</p>	<p>To nosaka tikai vadītājs. Piemēram atbildīgais darbinieks saņemto e-pastu ar PDF formāta rēķinu ar vārdiem "apstiprinu" nosūta galvenajam grāmatvedim, kurš šo e-pastu saglabā īpaši izveidotā mapē</p>
<p>Ja biedrībā valde vada grāmatvedību, tad šim grāmatvedim ir jābūt attiecīgai izglītībai?</p>	<p>Var būt arī tikai pieredze un nepieciešamās prasmes</p>
<p>SIA STRADADA grāmatvedis kopš 1997g. uzņēmuma ar darba līgumu. un izglītība _ arodizglītība. vai tad persona drīkst turpināt strādāt, ka grāmatvedis?</p>	<p>Jā, jo ir pieredze. Šī norma par izglītību attiecas uz ārpakalpojuma grāmatvežiem.</p>
<p>Ja 1988.gadā iegūta izglītība tehnikumā - grāmatvedis un visus šos gadus ir strādājis firmā, tad kas tagad jādara?</p>	<p>Jāturpina strādāt, ja vēlas. Šī norma par izglītību attiecas uz ārpakalpojuma grāmatvežiem</p>

<p>Vai kases grāmata jādrukā? Kā ar kases orderiem un obligātiem parakstiem uz tiem?</p>	<p>Var nedrukāt, bet uz orderiem jābūt elektroniskajam vai drošam elektroniskajam parakstam. Uz orderiem paraksts ir obligāts neatkarīgi vai dokuments ir elektroniski noformēts vai papīra formātā</p>
<p>Vai saimnieciskās darbības veicējiem (kārtojot gr. vienk. ierakstu sist.) ir jābūt grāmatveža izglītībai?</p>	<p>Ne obligāti, bet jābūt pieredzei un zināšanām. Šī norma par izglītību attiecas uz ārpakalpojuma grāmatvežiem</p>
<p>Tāpat grāmatveža vietā drīkstēs algot grāmatveža palīgu? bez paša grāmatveža?</p>	<p>Grāmatvedību var kārtot uzņēmuma grāmatvedis vai ārpakalpojuma grāmatvedis. Tāpat grāmatvedim jābūt. Šī norma par izglītību attiecas uz ārpakalpojuma grāmatvežiem, ārpakalpojumu nevar veikt bez grāmatveža.</p>
<p>Vai SIA amatpersona, kas ir vienīgais darba ņēmējs, pats var kārtot grāmatvedību? Atbilstošas finanšu izglītības nav. Ja nevar, ar kādām sekām jāreķinās?</p>	<p>Var. Jābūt pieredzei un prasmēm. Šī norma par izglītību attiecas uz ārpakalpojuma grāmatvežiem</p>
<p>Jaunajā likumā blakus prasībām par izglītību figurē arī "kā arī tāda fiziskā persona, kuras kompetenci šajā punktā minētajos grāmatvedības jautājumos apliecina pieredze". No tā var saprast, ka līdzšinējie grāmatveži, kam nav atbilstošas izglītības, droši varēs turpināt darbu un nebūs jāmaina arī amata nosaukums.</p>	<p>Jā</p>
<p>Ārvalstu komersants ir reģistrējies Latvijā savu pārstāvniecību, lai tikai reģistrētu LV darba ņēmējus, nomaksātu IIN un VSAOI, citu saimniecisko darbību šeit neveic. Vai ir jāsagatavo Gada pārskats?</p>	<p>Nē, sagatavo bilanci un peļņas un zaudējumu aprēķinu brīvā formā un iesniedz kopā ar pēdējo pārskata gada UIN deklarāciju</p>
<p>Labdien! Vai arodbiedrībā priekšsēdētājs kam ir iegūta augstākā izglītība grāmatvedības specialitātē, grāmatvedību var kārtot pats.</p>	<p>Jā, var</p>

Vai tas nozīmē, ka SIA valdes loceklis/vadītājs varēs kārtot grāmatvedību, ja uzņēmumam būs arī citi darbinieki?	Jā
Kādā kārtībā notiek kasiera paraksts uz elektroniski kārtotajiem kas ieņēmumu, izdevumu orderiem?	Ar elektronisko vai drošu elektronisko parakstu
Vai ar sociālo zinātņu bakalaura grādu vadības zinībās un darba pieredzi grāmatvedībā var būt kā grāmatvedis?	Jā. Šī norma par izglītību attiecas uz ārpakalpojuma grāmatvežiem
Ārvalstu komersants ir reģistrējies Latvijā savu filiāli, lai tikai reģistrētu LV darba ņēmējus, nomaksātu IIN un VSAOI, citu saimniecisko darbību šeit neveic. Vai ir jāsgatavo Gada pārskats?	Nē
Vai uzņēmuma grāmatvedības elektroniskos dokumentus pdf formātā var glabāt Microsoft SharePoint?	Var, ja tā noteicis uzņēmuma grāmatvedis
Ja ir maģistra grāds uzņēmējdarbībā, viņš var būt kā grāmatvedis?	Jā. Šī norma par izglītību attiecas uz ārpakalpojuma grāmatvežiem
Darbinieks rēķina algas un iesniedz pārskatus VID. Vai darbinieks ir grāmatvedis vai uzskaitvedis?	Uzskaitvedis
Vai jaunais Grāmatvedības likums būs pielāgots arī PVN likumam, piemēram par attaisnojuma dokumentos nepieciešamajiem rekvizītiem?	Nē, iespēju robežās normas tika saskaņotas, bet jāņem vērā, ka ne visi nodokļu maksātāji ir PVN maksātāji
Vai jebkurš var izstrādāt elektronisko grāmatvedības sistēmu kuru var izmantot arī citi uzņēmumi ?	Jā, ja izmantošanas tiesības apliecinātas saskaņā ar Autortiesību likumu

<p>Kurā normatīvajā aktā būtu minēts kādos gadījumos jālieto elektroniskais kases aparāts un kuros gadījumos pietiek ar kases uzskaiti, izmantojot ieņēmumu un izdevumu orderus</p>	<p>MK 2014.gada 11.februāra noteikumi Nr. 95 "Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām", MK 2014.gada 11.februāra noteikumi Nr.96 "Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko iekārtu lietošanas kārtību", MK 2021.gada 14.septembra noteikumi Nr.625 "Prasības kases ieņēmumu un kases izdevumu orderu un kases grāmatas kārtošanai" (no 01.01.2022), MK 2003.gada 21. oktobra noteikumu Nr.584 "Kases operāciju uzskaites noteikumi"</p>
<p>Vai kasierim, kas ir arī uzskaitvedis-izraksta pavadzīmes, jābūt grāmatvedim atbilstoši izglītībai?</p>	<p>Nē</p>
<p>Jaut. par 38.panta 4.daļas 2b punktu : Kas domāts ar procedūru dokumentāciju- vai tās ir visas klientu anketas un izvērtējuma akti jau aizpildīti par katru klientu?</p>	<p>Nē, tās nav visas klientu anketas un izvērtējuma akti par katru klientu, bet gan iekšējās kontroles sistēmas metodika un procedūru dokumentēšanas kārtība, kura turpmāk tiks izmantota klientu izvērtēšanā.</p>
<p>Man ir fizmata LU izglītība. 2019/20 g. nokārtoju četrus eksāmenus Latvijas Grāmatvežu asociācijā. Man ir Profesionāla grāmatveža sertifikāts. Vai tas ir pietiekami lai strādātu kā ārpakalpojuma grāmatvedis?</p>	<p>Nē, nav pietiekami. Jābūt vismaz koledžas vai akadēmiskajai augstākai izglītībai</p>
<p>Vai sanāk tā - ja grāmatvedību kārtojam elektroniski (skenē pavadzīmes, čekus izmanto datorprogrammu utt.) tad oriģināldokumentus var iznīcināt?</p>	<p>Jā, ja nodrošina Grāmatvedības likuma 29. panta prasības</p>
<p>Vecajā likumā bija noteikts, ka izrakstīto rēķinu valoda - latviešu, pašlaik nav. Vai no nākamā gada var izrakstīt rēķinus tikai angļu valodā vai jābūt obligātam tulkojumam latviešu valodā?</p>	<p>Skatīt atbildi uz 2. jautājumu</p>
<p>Ja uzņēmuma vadītājs kārto grāmatvedību pats, vai viņam ir arī jābūt obligāti attiecīgai izglītībai grāmatvedības jomā?</p>	<p>Nē, jābūt pieredzei un prasmēm. Šī norma par izglītību attiecas uz ārpakalpojuma grāmatvežiem</p>

Latvijā reģistrēts uzņēmums ir starptautiskā koncerna filiāle un līdz ar to arī komentāri ir angļu valodā. Vai var jaunā likuma stāšanās spēkā, komentāriem pie grāmatojumiem jābūt LV valodā? Jautājums ir par grāmatvedības reģistriem - viss iekšā sistēmā ir angļiski - kontu plāns, grāmatojumi utt.

Gan vecajā, gan jaunajā likumā noteikts, ka ierakstus grāmatvedības reģistros izdara latviešu valodā. Tātad komentāriem, ja tie ir ieraksti grāmatvedības reģistros jābūt arī latviešu valodā. Grāmatvedības sistēma var būt citās valodās, bet ierakstiem jābūt latviski.

Kā var atdalīt (neizmantotā) atvaļinājuma aprēķinus no citiem algu aprēķiniem, lai ietverotu dažādus glabāšanas termiņus?

Aprēķini jāglabā likumā noteiktajos termiņos - aprēķini par darba algu 10 gadi, aprēķini samaksai par atvaļinājuma laiku un neizmantotā atvaļinājuma atlīdzināšanu 10 gadi pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanas. Atdalīt šos aprēķinus iespējams, izveidojot katram aprēķina veidam atsevišķus analītiskos reģistrus.

Papīra dokuments, kurā jābūt parakstam. Šis dokuments tiek skenēt un saglabāts pdf formātā. Pdf formātā dokuments zaudē savu juridisko spēku. Tad nedrīkst iznīcināt oriģinālu?

Elektroniskā formā glabāšanai elektroniskā vidē pārvērstajam dokumentam ir tāds pats juridiskais spēks kā oriģinālajam dokumentam, tātad uzņēmumam ir tiesības iznīcināt oriģinālo dokumentu

Komentārs par iepriekšējo jautājumu par ārvalstu pārstāvniecībām - sapratu, ka no 01.01.2022 ir jāgatavo Gada pārskats. Jūs komentējāt, ka pietiek ar Bilanci un PZA?! Kādi ir grozījumi no 01.01.2022?

Pietiek ar bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu

Jaut. par 38.panta 4.daļas 2b punktu. Kas domāts ar procedūru dokumentāciju- vai tās ir visas klientu anketas un izvērtējuma akti jau aizpildīti par katru klientu?

Skatīt atbildi uz 38. jautājumu

Ja ir juridiskā izglītība un ir profesionālās kompetences sertifikāts, kurā norādīts, ka atbilst grāmatveža 4 līmeņa kvalifikācijai, vai nepieciešams papildus vēl augstskolas diploms?

Juridiskās izglītības diploms un profesionālās kompetences sertifikāts neapliecina ārpakalpojuma grāmatveža izglītības atbilstību Grāmatvedības likuma 34.panta prasībām. Tātad nepieciešama pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai akadēmiskā augstākā izglītība grāmatvedības, ekonomikas, vadības vai finanšu jomā un vismaz triju gadu pieredze grāmatvedības jomā.